

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322011144
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4322011144.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a členov senátu JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného L. A., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného L. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 20.12.2022, sp. zn. 3Pp/44/2022, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 15.02.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného L. A. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) zamietol návrh odsúdeného L. A. (ďalej len odsúdený) na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/8/2021 zo dňa 08.10.2021, právoplatným dňa 09.03.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/8/2021 zo dňa 07.03.2022, právoplatným dňa 18.03.2022.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa, po vykonanom dokazovaní, konštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon polovice uloženého trestu, ktorú lehotu na podmiennečné prepustenie mal splnenú dňom 26.10.2022. Nesplnil ani jednu z materiálnych podmienok - a to preukázať určitý stupeň polepšenia a v budúcnosti viesť riadny život. Vychádzal z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce a uviedol, že odsúdený nepreukázal polepšenie, bol vedený k uvedomeniu si dôsledkov páchania trestnej činnosti, pričom neprejavil doposiaľ taký záujem, aby sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestnému činu, pre ktorý bol odsúdený. Do aktivít pedagogického pôsobenia spočiatku sa nezapájal, aktuálne začal prejavovať o ne záujem. Doposiaľ si nevytvoril podmienku k udeleniu disciplinárnej odmeny. Disciplinárne potrestaný nebol. Poukázal na záver hodnotenia riaditeľa ústavu, z ktorého vyplývalo, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti nemožno konštatovať jeho kritický postoj k jej spáchaniu, a preto neodporučil podmiennečné prepustenie odsúdeného.

Zastal názor, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ktoré je nutné vykazovať nielen dodržiavaním ústavného poriadku, ale zvýšeným úsilím dokazovať, že mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania. Mal za to, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, aj keď aktuálne dodržiava ústavný poriadok, ale len za múrmi výchovného ústavu, kde je neustále sledované jeho správanie a po prepustení z výkonu trestu sa opakovane dopúšťa rôznej trestnej činnosti. Teda nepreukazuje tak kritický postoj k jej páchaniu a v rámci výkonu trestu odňatia slobody preto musí o to viac svojou aktívnou participáciou prejsť záujem o naplnenie cieľov programu zaobchádzania, aby sa dalo konštatovať jeho polepšenie. Poukázal i na

odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený L. sa už v minulosti viackrát dostal do rozporu so zákonom, pričom tresty odňatia slobody, ktoré mu boli uložené za uplynulé obdobie, nevedli k jeho náprave a prevýchove. V tejto súvislosti zvýraznil, že odsúdený bol trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/8/2021 zo dňa 08.02.2021, právoplatným dňa 09.03.2021, uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 30 mesiacov do 09.09.2023. V priebehu plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nedodrжал podmienky probačného dohľadu a nesplnil uložené obmedzenia a povinnosti, a to 06.08.2021, 15.08.2021, 17.08.2021, 07.09.2021, 21.09.2021, 25.10.2021, 30.11.2021, 08.12.2021 a 12.01.2022, keď požíval alkohol a v dňoch 06.08.2021 a 07.02.2022 sa dopustil priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/8/2021 zo dňa 07.03.2022, právoplatným dňa 18.03.2022, bol predmetný podmienený trest premenený a následne mu bolo nariadené vykonať uvedený trest so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý v súčasnosti vykonáva. Doplnil, že odsúdený bol v minulosti trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/114/2013 zo dňa 27.05.2013, právoplatným dňa 27.05.2013 odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 24 mesiacov, do 27.05.2015. Uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/114/2013 bol predmetný podmienený trest premenený a dňa 10.09.2014 následne mu bolo nariadené vykonať uvedený trest so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Trest vykonal 06.08.2015. Z uvedeného rezultoval, že porušil podmienky podmieneného odsúdenia z výkonov trestov odňatia slobody, kedy sa očakávalo, že bude viesť riadny život občana a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa však nenaplnilo. Zastal názor, že pre spoločnosť je odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy odsúdeného bez pozitívnej prognózy budúceho správania.

Uzavrel, že nebola naplnená ani ďalšia z materiálnych podmienok podmieneného prepustenia zo strany odsúdeného, zakotvená v § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., teda že nemožno od neho dôvodne očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život a že nebude v trestnej činnosti pokračovať. Podľa § 66 ods. 2 Tr. por. prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a na typ ústavu a stupeň jeho stráženia a mal za to, že v súčasnosti zodpovedá miere prevýchovy odsúdeného a možnostiam jeho resocializácie. Skúmal aj možnosti podmieneného prepustenia v zmysle ust. § 68 ods. 1 Tr. zák. s nariadením probačného dohľadu nad odsúdeným za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení alebo povinností v zmysle § 51 ods. 3 a 4 Tr. zák., pričom konštatoval, že ani uložené primerané obmedzenia či povinnosti nedávajú záruku, že odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by viedol riadny život s poukazom na vyššie uvedené okolnosti ako aj skutočnosti zistené o osobe odsúdeného a jeho resocializačnú prognózu, zohľadňujúc jeho život pred nastúpením výkonu trestu, okolnosti spáchanej trestnej činnosti a opakovanie páchania prevažne rovnakej trestnej činnosti.

Uzavrel, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, nakoľko si nevytvoril podmienky na podmienené prepustenie a preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal odsúdený sťažnosť, ktorú však ani do dňa konania neverejného zasadnutia neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a
a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/8/2021 zo dňa 08.02.2021, právoplatného dňa 09.03.2021, za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. Týmto trestným rozkazom bol odsúdenému uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 30 mesiacov. Uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T 8/2021 zo dňa 07.03.2022, právoplatným dňa 18.03.2022, bol predmetný podmienčný trest premenený a následne mu bolo nariadené vykonať uvedený trest so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Odsúdený nastúpil na výkon trestu dňa 26.04.2022, lehotu na podmienčné prepustenie mal splnenú dňom 26.10.2022.

Krajský súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho, konštatuje, že súd I. stupňa postupoval v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, upravujúc spôsob vykonávania dokazovania na verejnom zasadnutí. V odôvodnení napadnutého uznesenia správne uviedol pri skúmaní podmienok na podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, že tento splnil formálnu podmienku, keď vykonal polovicu uloženého trestu odňatia slobody.

Na rozdiel od súdu I. stupňa mal nadriadený súd za to, že odsúdený splnil jednu z materiálnych podmienok na podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a to, že by počas výkonu trestu svojím správaním sa a plnením svojich povinností preukázal polepšenie. Odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza od dňa 26.04.2022. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Ciele programu zaobchádzania v diferenciacnej skupine „B“ plní priebežne, avšak v oblasti edukácie a aktivít vo voľnom čase sa stanovené ciele plnia čiastočne. Spočiatku sa nezapájal do aktivít pedagogického pôsobenia a o tieto začal prejavovať záujem až neskôr. V súčasnosti dodržiava ústavný poriadok, aj časový rozvrh dňa a jeho správanie je stabilizované. Aj pokiaľ ide o voľný čas trávený vo výkone trestu, tento trávi v prevažnej miere sledovaním televíznych programov, počúvaním rozhlasového vysielania a oddychom. Do kultúrno-osvetových aktivít sa zapojil iba v jednom prípade. Spočiatku bol aj pracovne zaradený na pracovisku ručného šitia obuvi a neskôr bol zaradený na pracovisko priemyselného charakteru, kde jeho pracovná morálka bola na požadovanej úrovni. Dodržiava zásady slušného správania sa. Je členom hudobného krúžku a takisto sa aj zapája do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti v súvislosti s udržiavaním čistoty a estetizácie oddielu. V súčasnosti pracovne zaradený nie je pre nedostatok vhodných pracovných príležitostí. Na základe týchto skutočností potom možno konštatovať, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním sa preukázal polepšenie.

Sťažnostný súd sa stotožnil s názorom súdu I. stupňa, že odsúdený nespĺnil druhú z materiálnych podmienok, že môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keď správne konštatoval, opierajúc sa o hodnotenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Želiezovciach, že riziko recidívy trestnej činnosti u odsúdeného je stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá, pretože odsúdený sa trestnej činnosti dopustil opakovane, a to aj v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia, čo nepreukazuje jeho kritický postoj k jej spáchaniu.

Inštitút podmienčného prepustenia je inštitútom mimoriadnym, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienčné prepustenie. Zmyslom podmienčného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienčné prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Ako však vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, práve táto resocializačná prognóza je menej priaznivá a preto bude potrebné, aby na splnenie účelu trestu vykonal celý trest odňatia slobody.

V tejto súvislosti krajský súd tiež uvádza, že podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Nemožno sa stotožniť však s odôvodnením napadnutého uznesenia, kde súd I. stupňa poukazuje na okolnosti, pre ktoré bol pôvodne podmienenečný trest odňatia slobody odsúdenému nariadený vykonať, pretože tieto okolnosti už boli dôvodom na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody, keďže v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia sa neosvedčil. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že pri podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné v prvom rade prihliadať na to, či odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Ako vyplýva z odpisu registra trestov odsúdeného, tento bol v minulosti osemkrát súdne trestaný, z toho v dvoch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený, avšak ani doposiaľ uložené tresty nevedli k jeho náprave a navyše ani sám odsúdený neprezentuje kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti, preto aj podľa názoru nadriadeného súdu je nevyhnutné, aby si odsúdený vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam a s poukazom na doterajší spôsob života odsúdeného, jeho kriminálnu anamnézu, opakované porušovanie právnych noriem ako i to, že uložené podmienenečné tresty odňatia slobody za páchanú trestnú činnosť zjavne nesplnili svoj prevýchovný účel, nezobral si z nich žiadne ponaučenie, je nutné uzavrieť, že postoj odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je nekritický, preto nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy.

I napriek tomu, že nadriadený súd konštatoval, že odsúdený splnil jednu z materiálnych podmienok a to, že svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, nebola však splnená druhá z materiálnych podmienok, že v budúcnosti povedie riadny život a preto možno konštatovať, keďže obe podmienky musia byť splnené kumulatívne, že rozhodnutie súdu I. stupňa o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bolo správne a zákonné.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.